

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شغل

راهنمای موزه

گروه شغلی

گردشگری

کد ملی آموزش شغل

۵	۱	۱	۳	۲	۰	۵	۵	۰	۰	۷	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۵-۹۱/۳۰/۱/۳

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۳/۲/۱۴

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی
کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۵-۹۱/۳۰/۱/۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته گردشگری
محمدعلی حاتمیان - رئیس کمیته تخصصی گردشگری سازمان
احمدرضا منتظری - رئیس مرکز هتلداری و گردشگری اصفهان
حسین رحمتیان - مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای اصفهان
هاجر امین الرعایا - مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای اصفهان
مهسا رومینا - مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای اصفهان
شیوا رحیمی - مربی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای اصفهان

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل:
- دفتر طرح و برنامه های درسی سازمان
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان

فرآیند اصلاح و بازنگری :
- با عنایت به نیاز بازار کار و تغییرات فناوری ، مقرر شد استاندارد مزبور مورد بررسی مجدد قرار گرفته و بازنگری شود.

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک ۹۷
دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷
تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰
آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمدعلی حاتمیان	فوق لیسانس	تاریخ	رئیس گروه گردشگری و هتلداری	۱۴	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :
۲	احمدرضا منتظری	لیسانس	مهندسی کشاورزی	رئیس مرکز هتلداری و گردشگری اصفهان	۱۷	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :
۳	حسین رحمتیان	فوق لیسانس	جغرافیا و برنامه ریزی توریسم	مربی سازمان	۱۰	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :
۴	مهسا رومینا	دانشجوی کارشناسی ارشد	جغرافیا و برنامه ریزی توریسم	مربی سازمان	۵	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :
۵	هاجر امین الرعایا	دانشجوی کارشناسی ارشد	باستان شناسی	مربی سازمان	۵	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :
۶	شیوا رحیمی	فوق لیسانس	جغرافیا و برنامه ریزی توریسم	مربی سازمان	۹	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com رس :
۷	فربا عقیلی	فوق دیپلم	فیزیک	کارشناس آموزش	۱۲	تلفن ثابت : +۳۱۱-۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل : hoteldari.etvt@gmail.com آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل:	
راهنمای موزه	
شرح استاندارد آموزش شغل:	
<p>راهنمای موزه شغلی از حوزه گردشگری است که دارای شایستگی های : مفاهیم و تاریخچه موزه- کلیات و ساختار موزه- وظایف و عملکرد موزه- موزه های ایران و جهان- فنون موزه داری- بازاریابی موزه و طراحی موزه می باشد و با مشاغلی چون : راهنمای عمومی گردشگری - راهنمای محلی - راهنمای تخصصی فرهنگی در ارتباط می باشد.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت جسمی و روانی مهارت های پیش نیاز : راهنمای عمومی گردشگری</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۲۸۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۹۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۸۳ ساعت
- زمان کارورزی	: ۰ ساعت
- زمان پروژه	: ۰ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
حداقل لیسانس گردشگری - موزه داری - تاریخ- باستان شناسی با سه سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

راهنمای موزه فردی است که مبادرت به راهنمایی گردشگران در موزه ها می نماید.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Museum guide

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

راهنمای عمومی گردشگری

راهنمای محلی

راهنمای طبیعت گردی

راهنمای تخصصی فرهنگی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل	
- شایستگی ها	
ردیف	عناوین
۱	مفاهیم و تاریخچه موزه
۲	کلیات و ساختار موزه
۳	وظایف و عملکرد موزه
۴	موزه های ایران و جهان
۵	فنون موزه داری
۶	بازاریابی موزه
۷	طراحی موزه

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : مفاهیم و تاریخچه موزه
	جمع	عملی	نظری	
	۳۰	۱۵	۱۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی				دانش : - واژه شناسی موزه -تاریخچه موزه (ایران و جهان) -معرفی شورای بین المللی موزه ها -درک مفاهیم پایه ای موزه
			۲	مهارت : -تجزیه و تحلیل اصطلاحات و مفاهیم موزه -نحوه تشخیص کدهای اخلاقی ایکوم
			۸	
			۲	
			۳	
		۱۰		
		۵		
			نگرش : -رعایت اخلاق حرفه ای در بازدید از موزه ها	
			ایمنی و بهداشت : -رعایت اصول بهداشتی هنگام بازدید از موزه ها	
			توجهات زیست محیطی : -حفظ موزه های طبیعی	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : کلیات و ساختار موزه
	جمع	عملی	نظری	
	۳۷	۲۵	۱۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی				دانش : - انواع طبقه بندی موزه ها - طبقه بندی موضوعی موزه ها - روند ها و چالش های پیش روی موزه ها
			۴	مهارت : - نحوه تشخیص و طبقه بندی موزه ها بر اساس موضوع - چگونگی طبقه بندی موزه ها بر اساس نحوه اداره - کاربرد حوزه جغرافیایی و سطح تخصص مخاطبان در طبقه بندی موزه ها - شیوه ارایه و نمایش آثار در طبقه بندی موزه ها
			۴	
			۴	
		۵		نگرش : - رعایت اخلاق حرفه ای در بازدید از موزه ها
		۵		
		۱۰		
		۵		
				ایمنی و بهداشت : - رعایت اصول بهداشتی هنگام بازدید از موزه ها
			توجهات زیست محیطی : - حفظ موزه های طبیعی	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : وظایف و عملکرد موزه ها
	جمع	عملی	نظری	
	۴۹	۳۵	۱۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی				دانش :
			۴	-وظایف موزه
			۲	-منابع درآمد موزه
			۴	-فضای فیزیکی موزه ها
			۴	-پژوهش و آموزش در موزه
				مهارت :
		۴		-نحوه تعیین هویت اشیا
		۷		-شیوه گردآوری و آثار موزه ای
		۴		-چگونگی ثبت و ضبط آثار
		۷		-نحوه نگهداری و مرمت آثار
		۸		-نحوه ارائه و نمایش آثار در سالن ها
		۵		نحوه نورپردازی و ساختمان بنای موزه
	نگرش :			
	-رعایت اخلاق حرفه ای در برخورد با کارکنان و مخاطبان موزه			
	ایمنی و بهداشت :			
	-رعایت اصول بهداشتی هنگام بازدید از موزه ها			
	-رعایت اصول ایمنی جهت حفظ اشياء و آثار موزه ای			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: موزه های ایران و جهان
	جمع	عملی	نظری	
	۶۵	۴۰	۲۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی				دانش: -موزه های شاخص ایران -مشهورترین موزه های جهان
			۱۵	
			۱۰	
				مهارت: -بازدید از موزه های هنری، تاریخی و کاخ موزه ها -بازدید از موزه های طبیعی (اکو موزه ها) -بازدید از موزه های آموزشی و علمی -بازدید از نمایشگاه های دائمی و موقت
		۱۶		
		۸		
		۸		
		۸		
	نگرش: -حس مسئولیت نسبت به آثار گذشتگان			
	ایمنی و بهداشت: -رعایت اصول بهداشتی هنگام بازدید از موزه ها -رعایت اصول ایمنی جهت حفظ اشیاء و آثار موزه ای			
	توجهات زیست محیطی: - -			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : فنون موزه داری
	جمع	عملی	نظری	
	۳۹	۳۰	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی				دانش : -مدیریت منابع انسانی در موزه -ویژگیهای فردی و تخصصی راهنمای موزه
			۶	
			۳	
				مهارت : -عملکرد و وظایف راهنمای موزه -نحوه ارتباط با گردشگران در موزه -نحوه راهنمایی گردشگران بر اساس سن افراد -ایجاد انگیزش در مخاطبین
		۱۰		
		۸		
		۶		
		۶		
	نگرش : -رعایت اصول برخورد با افراد و گردشگران			
	ایمنی و بهداشت : -حفظ اصول ارگونومی -حفظ اصول ایمنی و مراقبت از آثار هنگام بازدید از موزه ها			
	توجهات زیست محیطی : - -			

	زمان آموزش			عنوان : بازاریابی موزه
	جمع	عملی	نظری	
	۳۴	۲۲	۱۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A۴ فیلم و Cd آموزشی			۲ ۳ ۴ ۳	دانش : - مطالعات بازار - مطالعه بازار هدف - عوامل موثر بر تقاضای بازدید از موزه - آمیخته های بازاریابی موزه
			۶ ۶ ۵ ۵	مهارت : - کاربرد انواع تقاضاهای بازار - بکارگیری ابزار های آمیخته بازاریابی در موزه - بکارگیری روش های فن بیان - بکارگیری روش های تعیین جایگاه موزه در بازار و بررسی رقبا
				نگرش : - رعایت اصول برخورد با افراد و گردشگران
				ایمنی و بهداشت : - حفظ اصول ارگونومی - حفظ اصول ایمنی و مراقبت از آثار هنگام بازدید از موزه ها
				توجهات زیست محیطی :

	زمان آموزش			عنوان : طراحی موزه
	جمع	عملی	نظری	
	۲۶	۱۶	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
نقشه موزه های ایران کره جغرافیایی تخته وایت برد ماژیک وایت برد صندلی مربی صندلی کارآموز میز مربی میز کارآموز تخته پاک کن کامپیوتر خودکار مداد پاک کن کاغذ A4 فیلم و Cd آموزشی			۲ ۳ ۳ ۳	دانش : -موزه و گالری آثار هنری -فضاهای کاربردی موزه -تجهیزات مخازن موزه -شرایط دسترسی اشیاء و جابجایی آنها
				مهارت : -مکان گزینی و امکان سنجی فضای موزه -نحوه استفاده از فضاهای انتخابی -تطبیق ساختمان های انتخابی موزه بر اساس موضوع موزه -بکارگیری گرافیک مناسب در طراحی موزه
				نگرش : -رعایت اصول اخلاق حرفه ای در طراحی موزه
				ایمنی و بهداشت : -حفظ اصول ارگونومی -حفظ اصول ایمنی و مراقبت از آثار موزه
				توجهات زیست محیطی : -استفاده از لوازم مناسب و سازگار با محیط زیست در طراحی موزه

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نقشه موزه های ایران	موجود در بازار	۱	
۲	کره جغرافیایی	موجود در بازار	۱	
۳	تخته وایت برد	ابعاد ۱۵۰*۲۰۰	۱	
۴	صندلی مربی	چرخدار	۱	
۵	صندلی کارآموز	معمولی	۱۵	
۶	میز مربی	معمولی	۱	
۷	میز کارآموز	معمولی	۱۵	
۸	تخته پاک کن	موجود در بازار	۲	
۹	کامپیوتر متصل به اینترنت	P۴	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک وایت برد	در رنگهای مختلف	۴	
۲	خودکار	معمولی	۳	
۳	کاغذ	A۴	۱ بسته	
۴	مداد	HB	۳	
۵	پاک کن	معمولی	۱	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فیلم و CD	موجود در بازار	-	
۲	آموزشی			

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	موزه های جهان	-	-	۱۳۹۳	اصفهان	شرکت فیروزه
۲	نرم افزار فیروزه	-	-			
۳	نرم افزار ایرنیا	-	-	۱۳۸۴	تهران	

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	نخستین موزه ایران	۱۳۸۱	ایرج افشار	-	مجله موزه ها	شماره ۳۰	
۲	موزه داری	۱۳۸۲	نوشین دخت	-	تهران	سمت	
۳	موزه ، موزه داری و موزه ها	۱۳۸۷	نقیسی	عبدالرحمن	اصفهان	چهارباغ	
۴	مدیریت موزه	۱۳۶۴	محمد زاهدی	اعتصامی	تهران	اداره کل	
۵	مراقبت و نگهداری اشیاء موزه	۱۳۶۳	بهاره حاجیها	صدری	تهران	موزه ها	
			پیراسکومی	زهرا راحت		اداره کل	
			آگروال او بی	ورنوسفادرانی		موزه ها	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.aqm.ir وب سایت رسمی موزه آستان قدس رضوی
۲	palace.org www.golestan
۳	www.rezaabbasimuseum.ir وب سایت رسمی موزه رضا عباسی
۴	www.ic-ic.ca وب سایت رسمی موزه داری ایران
۵	www.irtmca.com وب سایت رسمی موزه هنرهای معاصر
۶	palace.org www.saadabad
۷	miras.org www.iran
۸	www.nationalmuseum.ir